

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Ki az igazi erdészeti és vadászati altiszt?

Az Erdészeti Ujság néhány utóbbi számában ugyancsak erős tollharcz keletkezett annak a kis cikkecskének nyomán, mely arról beszélt, hogy kik legyenek erdőőrök s a mely cikk egy szakiskolázott kartárs tollát vallja magáénak. A közlöttékől kiviláglott, hogy ezt a cikket számos olyan kartárs, ki az erdőőri szakiskolának végzése nélkül lépett szép és hasznos, e mellett azonban több tövist, mint rózsát termő pályánkra, fölötte zokon vette. Magam sem vagyok abban a szerencsés helyzetben, hogy az erdőőri szakiskolát végezhettem volna, azért azonban teljesen meg vagyok arról győződve, hogy szakiskolázott kartársunktól távol állt az a szándék, hogy bármelyikünket is sérteni szándékozott volna, hanem cikke megírásánál talán inkább az elkeseredés, vagy valamely előttünk ismeretlen más ok vezérelte s inkább csak azt gondolhatta, hogy „a kinek nem inge, ne vegye magára“.

Szerintem pályánknál az a legelső és fő kellék, hogy állásunkat ne tekintsük pusztán csak fejős tehénkének, kenyérkereseti módnak s ne munkálkodjunk tisztán csak addig és úgy, a meddig és a hogy a „muszáj“ parancsol, hanem az, hogy hivatásunknak igaz lelkesedéssel éljünk s azt a közhasznú czélt, melynek szolgálatába szegődtünk, soha se téveszszük szemünk elől. Ezen kívül igyekezzünk hiányos tanulmányainkat minden lehető módon az életben is pótolni s ne vessük meg a jó indulatu oktatást,

bár honnan jöjjön is az, főleg pedig ne irigykedjünk egymásra s ne nehezítsük meg ez által is terhes szolgálatunkat, hanem szép egyetértésben, kéz kézben haladjunk pályánkon, mert csak így fogunk igaz eredményeket fölmutathatni s csak ilyen módon vivhatjuk ki magunk számára nem csak föllebvalóink és kenyéradóink meglegedését, hanem az egész világ becsülését is.

Hogy pedig ki az igazi erdészeti vagy vadászati altiszt, nem pedig csak olyan, ki csak a czimet és rangot viseli és a javadalmazást buzza, hanem testtel, lélekkel az, a minek lennie kell, legyen az szakiskolázott vagy szakiskolázatlan, szerény véleményem szerint az által fogja legjobban kimutathatni, ha tudását nem csak magának tartja meg holt töke gyanánt, hanem azt többi társainak is hozzáférhetővé teszi, módot nyújtván ez által ezeknek is az ő tudásukat bővíteni és kiegészíteni. Teheti pedig ezt minden egyes nem csak a saját szűkebb körében, hanem a legelterjedtebb módon akkép, ha — mint már minapi cikkecskémben említettem — saját tapasztalatain nyugvó csemetekerti, erdősitési, favágatási és szállítási, vadnevelési, befogási, teletetési, védelmi stb. észleleteit lapunk hasábjain leírja, leírja pedig azok minden mozanatát olyan lelkiismeretes pontossággal, mint a mily lelkiismeretes és jobb ügyre méltó buzgósággal verte főbe egyik szakiskolázott kartársunk a szakiskolai tanulmányokat nélkülözőket s viszont az utóbiak egyike nagy lelki keserőséggel az előbbit, mert ezek is ilyen módon sokkal



nemesebben mérhették volna össze fegyvereiket ilyen leírásokkal, melyeknek végzésére pedig — cikkeikből vonva le a következtetést — nagy mértékben képesítve vannak. Ilyen irányban irt cikkeiket az összes kartársak, kik lapunknak olvasói, szívesen vették volna s talán a tudás-vágyuk kielégítése mellett még azt is eldönthették volna, hogy miér többet: a szakiskolai tanulmány, vagy pedig a hosszú évek tapasztalatai.

Az ilyen tanulságos cikkeik közlése még azzal a haszonnal is jár, hogy bepillantást enged az író lelki világába s megmutatja, hogy ki mennyire képes értékesíteni tanulmányait és tapasztalatait, valamint azt, hogy nyitottszemmel dolgozik-e.

Szerintem az elmélet is csak akkor ér valamit, ha azt megfelelő tapasztalással gazdagítva alkalmazzuk a gyakorlati téren, míg viszont fölülte hasznos sőt szükséges dolog, hogy a tevékenység mezején szerzett tapasztalatainkat elméleti tudásunk bővítésével gyarapítsuk, mert a kettő egyesítve mindenesetre sokkal többet ér, mint külön-külön egymagában bármelyik a kettő közül.

Mint már cikkem elején megjegyeztem, magam sem vagyok szakiskolát végzett, de azért engem bizon egy csöppet sem bántott a „kik legyenek erdőörök“ föliratu cikk, hanem

inkább az bántott, hogy ime ilyen cikkeik irásával elhintjük magunk közt az egyenetlenség kárhuzatos magvát s megbomlasztjuk azt a — még mindig nagyon hézagos — egyetértést, melyet olyan nehezen és valóban emberi erőt meghaladó fáradozással s évek során át kitartó s fáradhatlan munkálkodással sikerült lapunknak ha nem is mindnyájunk közt, mint a hogy az fölette kívánatos lenne, de testületünknek legalább egy részénél létre hozni. A mi pályánkon csak akkor boldogulhatunk s csak akkor oldhatjuk meg az elénk szabott nemes föladatokat, ha szép egyetértésben s egyikünk a másikat tiszta szívből s önzetlenül támogatjuk s összmunkálkodásunkkal előbbre visszük szeretett hazánk erdészetének és vadászatának amúgy is még mindig döcögősen és nehezen haladó szekerét.

Keljünk tehát nemes versenyre s mutassuk meg a nagy világnak, hogy nem csak szóval, de tettel is azok vagyunk, a miknek lennünk kell, mert bizon mondom, hogy egy tett többet ér száz szónál.

Békesség és összetartás legyen a jelszavunk, mert csak ezzel tudunk nehéz küzdelmünkben sikereket elérni és jó eredményeket fölmutatni, de különben is azok, kik még eddig távol tartják magukat tőlünk, ezeket látva örömet sietnek majd hozzánk csatlakozni s így a helyett

TÁRCSA.

Lapunk mint családalapító.

Ne tessék megütközni szerény elbeszélésem czimén bár kissé furesának látszik is, mert pugyellárisom folytonos ürességére esküszöm, hogy most az egyszer nem valami légből kapott dolgot, hanem a tiszta valósággal megtörtént eseményt írom le, teszem pedig ezt nem csak a tisztelt olvasók okulására, hanem már csak kötelességből is, mert annak, a mit itt leírandó leszek, köszönöm boldogságomat.

De hát ne kerítsünk nagy feneket a dolognak, hanem térjünk át mielőbb magára a tárgyra, mert azt hiszem, hogy nem csak a tárcza írója az írással, de az olvasó annak olvasásával is éppen úgy van, mint a foghuzással: annál jobb, mentül hamarabb esünk át rajta.

Azt, hogy valamely család lapot alapít, mindenki könnyen elhiszi, mert hiszen ez nem ritkaságszámba menő dolog, hanem hogy egy lap — kivéve az apró hirdetések rovatát — családot alapítson, az már csakugyan följegyzésre méltó. No hát velem ez utóbbi történt és pedig a következőképen:

Ide-oda hat éve lesz annak, hogy egy vadász társaság sikerült vadászat után vigan mulatozott a határbeli csárdában s jóféle karczossal öblögette a napközben kiszáradt torkokat. Előkerült a táskákból a harapni való is, ki sonkát, ki kolbászt, sajtot, töpörtüs pogácsát rakott maga elé s nemsokára olyan dúsan volt az asztal megterítve, akár csak valamely gazdag bankár dús lakomáján. Addig, míg a fogaknak dolguk akadt, néma csönd uralkodott, mert a szájak azoknak szolgálatába szegődtek. A magyar embernek nem igen szokása az evés közben való karatyolás és nyilván innen van az, hogy a legtöbb ember nálunk halálos betegségben hal meg és nem azért, mert a falat a torkán akadt, de mikor már egyszer vége az evésnek,

hogy gyöngülénk, folyton erősödni és izmosodni fogunk.

Az, ki igazi erdészeti vagy vadászati al-tisztnek ismeri magát, bizonyára szívébe zárja szavaimat, melyek nem versenygési viszketegből, hanem csak azért íródtak, hogy általuk egy nemes ügynek bár csak némi csekély szolgál-tatot is tehessek.

Egy öreg jáger.



A vidra biztos fogásmódja.

(„A Természet” után).

Bizonyára többen lesznek lapunk szíves olvasói között, kik tamáskodva olvassák majd cikkelyem sokat ígérő czimirását, mert ugyanis vidrát „biztosan fogni” — ez oly hihetlenséggel határos állításként hangzik a már százféle „csalhatatlan”-nak állított fogási módot végig próbált s ugyanannyiszor megcsalatozott szak-ember füleiben, hogy a meddő eredmények tapasztalatain okulva, kénytelen elzárkózni még a legrespektábilisabb irányból jött ezt illető állítások elől is.

Tényleg úgy áll a dolog, hogy eddig semmi olyan gyakorlati eljárást, melynek segítségével vizeink isten-csapásától, a vidrától biztosan megszabadíthatnók hal-gazdaságainkat, nem ismerünk.

Azok a híres kaptányok és egyéb, vidrafogásra való (?) készülékek, melyek külföldről ajánltatnak halgazdáinknak, — egytől-egyig haszontalanoknak bizonyulnak a rendkívüli elővigyázatos és kitapasztalhatlan furfagú vízi rabló ellen; mert bár kétségkívül és teljes

bizonyossággal nyakon csipnék ugyan a veszélyes halcsiszárt — ha bele menne, de éppen az a bökkenője a dolognak, hogy nem meg bele: mert nem tudjuk a módját a csalijának. Azért is meddő marad minden ezirányban való fáradozásunk.

Adnak ugyan a fogógyárosok „fogási utasításokat” is a remek kivitelű kaptányok mellé, a melyekben igen alaposan (?) meg van beszélve minden csinja-binja a „biztos” (!) fogási eljárásnak, — csak hogy ezeknek az a bajuk, hogy csupa theoretikus elveken nyugszik az egész „alaposságuk” és sajnos, sehogyse vág össze a vidra szokásaival, mivelhogy ez a vízi hiéna nem a gyáros urak eszejárása szerint igazítja a maga dolgait.

Azok a lehetetlen illatú arkanum triplikatumok is, melyekkel a kaptánygyárosok recipéje szerint a fogóeszközöket bemazolni szokták (heringlé stb.) — szintén csak arra szolgálnak, hogy az állítólagos „csalogatás, helyett a kozmetika iránt kevésbé, vagyis inkább nagyon is érzékeny vidrát még inkább figyelmeztessék a titkos veszedelemre. — A próbálgatásoknak aztán rendesen az a vége, hogy a drága pénzeken beszerzett csaptató-vasak illendő mennyiségű (de kevés fogantató) áldások kíséretében a padlásra vándorolnak — tardicziókhoz hiven a mindenben olyan nagyon ludas „nimet” rovására iratván ezuttal is ez újabb becsapását a magyarnak, habár angol volna is leveles a dologban, — a mi egyébiránt a vidra szempontjából tökéletesen mindegy, mert merő képtelenség azt hinni, hogy ez az ügyes és rendkívül vigyázatos jószág a sörös kancsó mellett kifundált theóriák szerint engedi magát megfogni!

Pedig milyen szükség volna egy olyan megfelelő, biztos eljárás birtokába jutni, a mely ezt lebetővé tenné!

akkor megindul a garat, kivált ha a kerekét borral bőségesen megcsolják.

Igy volt ez a mi társaságunkban is, sőt még fokozottabb mértékben, mert hiszen valamennyien vérbeli vadászok voltunk, miután pedig a vadász ember nagy mestere a hazudozásnak, hazudni pedig nem csak könnyebb de kellemesebb dolog, mint igazat beszélni, mindeki elképzelheti, hogy milyen zsivaj töltötte be csakhamar a nem nagyon tágas ivó szobát. Nem akadt köztünk egy sem, a ki ne tudta volna valamely hihetetlen kalandját elmesélni, a mit a többiek már csak azért is elhittek, vagy legalább úgy mutatták, hogy hiszik, hogy megint az ő elbeszéléseik is hitelre találjanak. Az elbeszélők sorában — már csak ismert szerénységemnél fogva is, no meg mint a társaság legifjabb tagja — magam maradtam utolsónak.

— Már elég is volt talán a hazudozásból, melyet különben szívesen elhittünk — kezdtem mondókámat — már most elmondok én nektek egy igaz eseményt, a mely különben mint erdész és vadász embereket mindnyájunkat igen közről érdekel,

— No, ha igaz. akkor az nem lesz igaz! — zügták kórusban a czimborák.

— De biz istenucscse igaz lesz az s eb, a ki nem hiszi! — kiáltottam már előre is neki hevülve. — Halljátok tehát: A napokban egy főlhívás jutott a kezembe, mely arról szólt, hogy „Erdőőr” czimen legközelebb egy ujság fog megjelenni, mely kizárólag a mi érdekeinket fogja szolgálni. A szerkesztő bizik abban, hogy mindnyájan kivétel nélkül elfizetői leszünk s vállalatát párolni fogjuk.

— No az már nem igaz! — kiáltott közbe Vadász János barátunk.

— Mi nem igaz? — kérdeztem én — az, hogy mindnyájan pártolni fogjuk ezt a lapot?

— Az sem igaz ugyan, de az még kevésbé, hogy akadna olyan bolond ember, a ki bizni merjen abban, hogy az erdészeti személyzet pártolni fogja. Ha bolondot akarsz magadnak fogni, keress magadnak olyat másutt és ne köztünk.

Valóban, ha meggondoljuk, hogy egyetlen vidra napi táplálékára legalább is 1 kl. hal szükségeltetik — s így egy évre kb. 400 kilogram; — ha meggondoljuk továbbá, hogy a vidra többet pusztít, mint a mennyire táplálékul szüksége van: tehát vérszomjból, szenvedélyből is halászik — s végre ha fontolóra vesszük azt az épen nem rendkívüli esetet is, hogy a vidra egy éjjel 4–5 kilós halat is elfogyaszt — mondom mindezeket meggondolva: csak sajnálni lehet, hogy máig sincs kitalálva az az ellenszer, melynek révén biztosan megszabadíthatnánk vizeinket e vérszomjas gonosztevőtől.

Merülnek fel ugyan esetek néhol, melyek látszólag egyik-másik fogási eljárásnak az előnyét bizonyítják, — de ezek mind csak lokális jelentőségűek és mint ilyenek csakis bizonyok körülmények közt válnak be, — ellenben a helyi és talajviszonyok más-más alakulásai és eltéréseinél teljesen kudarcot vallunk velők; egy minden körülmények közt, tehát általában megfelelő és beváló ejarást azonban még eddig senki sem állapított meg. Én magam is sokat próbálkoztam, kísérleteztem ez irányban, de dülöre jutnom eddigelé nem sikerült: nem tudtam kitalálni a módját, mikép kell a vidrát biztosan (s ez a fő) csalira venni. Hanem ami nekem nem sikerült, úgy látszik talán sikerült ujabban másnak. Ugyanis nemrég egy igen praktikus eljárásról kaptam tudósítást, a melyről itt egyet-mást — okulás végett azok számára, akiknek esetleg szükségük lehet rá, — elmondani akarok — és ezzel kapcsolatban más egyebet is, a melyek azonban a dologgal szoros összefüggésben állanak.

Tudvalevőleg a vidra az éj leple alatt szokott munkálni, ekkor jár kártékony kalandjaira s ez az oka, hogy csak akkor veszünk tudomást jelenlétéről,

mikor már a halállomány hirtelen való megfejtetlen fogyása felvilágosít bennünket s önkénytelenül is az észrevétlenül lappangó négy lábú vízi rablóra irányítja gondolatunkat. Ez persze csak felületes áttekintés mellett történik így. Hanem ha — egyéb bajok híján — tapasztaljuk, hogy tenyészetünk pang: ne sajnáljuk a fáradságot s vizsgáljuk csak jól meg vizeink partjait, különösen a befutó kisebb zátonyokat, a mélyedésekből kiemelkedő kőtuskókat, tömböket, vagy oszlopok, fatörzsek felületét — és ha olyas feketébe átmenő sötétzöld színű ragadós, enyvszerű ürületet, vagy plán halvesotnokokat, rákmaradékokat találunk, úgy ezen korpusz deliktik alapján bizonyosak lehetünk afelől, hogy a veszedelmes halpusztítóval van dolgunk. Mindenesetre legkönnyebb ismertető jel a csapa, különösen télen a hóban látható talplenyomatok; — de nyáron a vidranyom észrevevására nagy gyakorlat kell, kivált ha a partok sűrű, buja tenyészetű növényzettel vagy fűvel vannak borítva.

Tehát ha a talált jelek után a vidra jelenlétét megállapítottuk, — akkor rendes kiszálló helyének kifürkészéséhez fogunk, a mi egyszerűen úgy történik, hogy több nap egymásután végigjárjuk a partokat, míg végre a keresett helyre vagy helyekre ráakadunk — nem véve tekintetbe a cél nélkül való kiszálló helyeket, az olyanokat t. i. hol a vidra egyszerűen kijön a szárazra s rövid úton ismét a vízbe ereszkedik.

A rendes kiszálló hely egészen más; ez állomás olyan kedvencz helye a vidrának t. i., ahol leskelődés, étkezés, pihenés, vagy végre üritkezés végett (ez a fontos) gyakran megfordul s rövid ideig tartózkodni szokott. Az üritkezési helyekre nézve megjegyzem, hogy a vidra ép úgy betartja azokat a kiválasztott helyeket, a hol ürületeit lerakni szokta, mint a nyest,

— De ha becsületesemre mondom, hogy igaz, csak elhiszed?

— Szamár vagy, barátom! — vágta vissza János.

— Lehet, hogy az vagyok, de ezt még nekem eddig soha sem merte mondani senki s te is megkeserülsz! — kiáltottam dühösen s felkapva puskámat és tarisznyámat, miután még egy megvető pillantással végig mértem volna ellenfeletem, mérgesen elrohantam.

A nagy izgalomtól alig birtam lehunyni szemeimet s reggelre kelve első dolgom volt két társamat Vadász Jánoshoz küldeni, hogy nevemben tőle iovagias elégtételt kérjenek, a mi ugyan nagy számárság volt tőlem, de hát másképp hogy bizonyítsam be, hogy nem vagyok szamár?

Segédeim csakhamar visszatértek, de savanyú ábrázattal. Elmondták, hogy ellenfelem elismeri, hogy megsértett s készségesen adna bármily elégtételt, de sajnálatára velem meg nem verekedhetik, mert nem vagyunk egyenlők, míg ugyanis én magános ember vagyok, ki saját életemen kívül egyebet nem kockáztatok, ő nős és egy gyermeke is van, kiknek fenn-

tartásáról gondoskodnia kell s így élete nem csak az övé, hanem azoké is. Jöjjenek a segédek akkor, mikor majd egyenlők leszünk.

Dühöm határtalan volt! No megállj, akasztófa virága, csak azért sem fogsz boszom elől menekülni!

Még aznap ellátogattam az öreg kántorhoz, kinek szemre való Juczikájára már amúgy is régen szemet vetettem. Nem teketóriáztam soká. Hanem a mint az öreg — talán szándékosan — magunkra hagyott, nyomban kirukkoltam jövelelem céljával.

— Kisasszony, nekem okvetlen meg kell nősülnöm!

— No hát nősüljön meg!

— Szívesen megteszem, ha ebben segítségemre lesz. Legyen az én kis kedves feleségem.

— Ha maga is úgy akarja, legyen — volt a piruló leány válasza.

— A lakodalomnak minél előbb meg kell történni. Igaz, szereti nagysád a gyermekeket? Igen? no az jó, mert minél előbb annak is kell lenni, —

tartozván ő is a nyetsfélékhez; a könnyebb feltalálhatóság okából megjegyzendő azonban, hogy szükség-helyeit mindig valami kis emelkedésen, gyakran vakond-túrásokon választja a víz szélén. És az ily helyek azok, ahol biztos fogásra számíthatunk és ahol a vidravasat felállítanunk kell.

Mielőtt azonban a tör elhelyezéséhez látnánk, nem árt mégis egészen biztos meggyőződést szereznünk afelől, nem-e talán valamely elhagyott állomással van dolgunk, avagy pedig csakugyan látogatott hely az? Ha utóbbi felől alapos meggyőződést szereztünk magunknak, dologhoz láthatunk.

Fölszerelésünket a következő tárgyakból állítjuk össze.

Fődolog természetesen az erős alólfekvő rúgóra járó vidravas, a miről egyébiránt még szót teszünk, — továbbá kell a vashoz egy 2 m. hosszú, vékony, de erős láncz, melynek egyik végére a kaptány, másik végére egy cm. hosszú kihegyesített száraz karó erősítettik. Kiegészíti fölszerelésünket egy darab erős csomagoló-papír, egy rövidnyelű balta, erős éles kés, rövidnyelű lapát és végre egy literes bádóg. Mindezt egy még használatban nem volt vadonúj zsákban helyezzük el s szállítjuk ki a tetthelyre.

Itt első dolog — mielőtt a vas felállításához látnak — a vízbe gázolni, hogy az iszapos víz láb-belinket kellőleg dezinfecziálja a suvix vagy kenőz-illattól; kezeinket is jól megmossuk a vízben. Azután kigázolva a vízből, csomagunkat a fogóhelytől 10—15 lépésnyire letesszük; majd előszedvén a kellékeket; a vasat, kést, baltát, lapátot és literes bádógot, — mindezeket vízi iszappal erősen bemázoljuk. Ezen elő-készületekkel rendbe jöven, a további munkához

látunk. A hol az ürülék fekszik, azt a helyet a vasnak megfelelő körületben vigyázva, óvatosan körülvágjuk és a lapáttal kiemeljük a lehetőleg vékony föld-réteget; aztán a mélyedés közepére a karót beverjük, úgy, hogy felső csőcske a földdel (a mélyedésben) egy síkban álljon: ekkor a lánczot a karó mellé összerakjuk, majd pedig a fogásra állított vasat a kivágott mélyedésbe helyezve, a megfelelő nagyságra vágott csomagoló papírral letakarjuk, — azután pedig, mikor ezzel is készen vagyunk, az ürülékkel együtt felvett föld- (vagy gyöp) réteget óvatosan visszahelyezzük gödrére — illetőleg a vásra. Ezzel a fölállítás rendben volna, csak még a fertőtlenítés van hátra, a mi vízzel és iszappal történik a literes bádóg segítségével. Megöntözzük ugyanis a vas környékét s közvetlen körületét, sőt erősen a körülvágás barázdáit is vízzel és iszappal, minek végeztével tökéletesen rendben van a dolog s a legjobb reménnyel várhatjuk az eredményt.

Annak illusztrálásául, hogy a leirt fogási módszer mennyire beválik ügyes előkészítés mellett, álljon itt Storc Máttyás csász. és kir. udvari vadásznak az általa elért eredményekről közölt kimutatása:

1899. február 3-án fogott egy 7½ kilós vidrát; ugyancsak február 17-én egy 10 kilós és 28-án egy 8 kilós vidrát. Márczius 13-án egy vidráját vassal együtt ellopták. Fogott továbbá április 30-án egy nőstény vidrát (3 magzattal), május 1-én szintén egy nőstényt (2 egérnagyságú magzattal). Junius 27-én egy megfogott vidrát vassal együtt elloptak stb. E vidrák mind a gyödőllői Rákos-ér tónál kerültek kézre. Mult évi január hóban is fogott ugyanott Storc egy impozáns nagyságú nőstény vidrát, melyet dr. Lendl Adolf dermoplastikai laboratóriuma a párisi világiállításra küldött.

— Menjen, maga csunya!

Nos, mit prézsmítáljak sokat? A kézfogó még aznap az esküvő pedig három hétre lett meg s még házasságunk első éve sem telt el, a szolgálatból haza jövet egy napon feleségem helyett egy vén asszony fogadott a pitvar ajtajában, a falu tudós asszonya, a kit az ostobák bábának szoktak titulálni.

— Jöjjön csak, jöjjön, apa uram! Nézze ezt a kis porontyot! Úgy hasonlít magára, akár csak a szeméből esett volna ki.

Ezt a szójárást már ismertem. Ha a hirtelen szőke muszka feleségének akár szerencsén gyermeke születik is, a bába is, meg a szomszéd asszonyok is nyomban ráfogják, hogy egészen olyan, akár csak az apja. Nyilván azt hiszik, hogy az óvatosság soha sem árt s jó lesz az esetleges gyanunak jó eleve eljét venni.

A hirre czepperli lépésekben mentem be a házba; örömöm határtalan volt. Az összegyűlt asszonynép nem győzte dicsérni apai nemes indulataimat. Óh, ha tud-

nátok, mért örülök én annyira! Űtött a boszu órája!

Futottam segédeimhez, hogy a klhivást ismételjék meg. Megtörtént, de nem volt benne köszönet. Még mindig nem vagyunk egyenlők; ellenfelem nejének időközben meghozta a gólya a második gyermeket s így ő a versenyben egy fejjel még mindig elől jár. Seba! csak türelem és igyekezet legyen, majd csak utol érem.

Következő évben segédeim csak a következő rövid mondókéval köszöntöttek be Vadász Jánoshoz:

— Kettő!

— Három! — felelte ő ugyanolyan rövidséggel.

Egy év múlva már nem is szóltak, hanem csak három ujjukat mutatták fel, mire meg ellenfelem négyet mutatott.

Emelkedtek azután az ujjak sorba: négy, öt.

Megint eltelt egy esztendő, mikor egyszer kettős hangú sivatás verte föl házam csondjét: a kéményen-fészkelő gólyáknak himje is, nőstényje is hozott egy-egy babát. No, most már nem bujsz ki, fráter!

A gödöllői koronauradalom 5 forint fogási díjat fizet minden egyes megfogott vidráért. —

Végül még néhány szót a vidravasról.

A vidrafogáshoz ugyan alkalmas az igen erős rugójú közönséges tényérvas is alól fekvő rugóval, de egészen biztos eredményre csak az egymásba illő csipkés fogazatú és szögletes alakú különleges vidravasnál számíthatunk. Az ilyen vasak biztosan és erősen tartják a beléjük került vadat; holott a közönséges tényérvasból sokszor kivonja magát a rendkívül nagy testi erejű és sikamlós testű vidra,

Ily vasak a sziléziai csapdagyárosoknál aránylag olcsón beszerezhetők. Dr. Lendl Adolf intézete készséggel kezére jár az érdeklődőknek s megkönnyíti a vasak beszerzését a jó ügy iránt való szíveségből; — míg alólirott további tanácsesal szívesen rendelkezésére áll a halgazdaságoknak.

Lakatos Károly.

LEVELEZÉS.

Balaton-Füred 1899 december 19.

Tekintetes szerkesztő úr!

Kérem, szíveskedjék alábbi soraimat kedves lapunkban az olyanok okulására közölni, kik még mindeddig nem sorakoztak zászlónk alá. Igaz, hogy közleményemmel már egy kissé megkéstem, de hát azt tartom, hogy jobb későn, mint soha: hiába, így őszi időben sok és nagy a mi elfoglaltságunk s nehezen tudunk csak hozzá jutni az íróasztalhoz. Közleményem a következő:

Nem is bujt ki. Másnap felvont pisztolyokkal álltunk semkőzt egy szép erdei tisztáson. Ellenfelem bánatos arczáról leolvasni véltem, milyen nehezére esik egy kis haszontalanságért kockára tenni életét s egy szép család boldogságát. Haragom szünni kezdett s pisztolyomat a harmatos fübe dobva oda mentem ellenfelem elé:

— Barátom, bocsáss meg, hogy hirtelen felhevülésből eredő haragomat olyan soká tartottam ellenedben. Nem boszúval, hanem hálával tartozom neked, hiszen te vagy az, kinek családi boldogságomat köszönhetem! De legalább most ismerd el, hogy nem vagyok számár.

— Nem vagy, öcsém, nem vagy, de csak azóta, mióta megnősültél: az előtt bizon te elég nagy csacsi voltál. Most pedig gyerünk, igyuk meg a béke poharat!

— Úgy legyen! — kiáltám örvendezve — de előbb még nezzünk be a postára.

— Mi a patvart akarsz ott? Csak nem kurizálsz

A folyó évi szeptember hó 5-én nagyságos Hangay Géza m. kir. erdőtanácsos úr tek. Szvaty Béla m. kir. járási főerdész úr társaságában a szokásos évi szemlét tartotta, mely alkalommal egyebek közt szóba jött a Zala vármegyében alkalmazott erdészeti altisztek sanyaru helyzete is. Az erdőtanácsos úr e közben fölemlítette, hogy még 1898 évben kidolgozott egy nyugdíj szabályzatot számunkra s azt elfogadásra ajánlva a vármegyénél be is nyújtotta, ez azonban azzal a megokolással utasította azt vissza, hogy egy nyugdíj alap létesítésére kevesen vagyunk (összes létszámunk 28) s így évi 10 frt. befizetés nem elegendő az alaphoz, ha pedig ennél nagyobb járulékot lennének kénytelenek fizetni, azt nagyon megsínylenők, miután javadalmazásunk amúgy is igen csekély.

Ime tehát nyilvánvaló, hogy ott, hol kevesen vagyunk, a magunk erejében nem bízhatunk s arra nem támaszkodhatunk, hanem föltétlenül szükségünk van a tömörülésre, mert ha minden vármegyében hasonlóképp intézkednek, akkor bizon nálunk megyei altiszteknél a nyugdíj örökre írott malaszt marad csak s midőn majd 25—30 évi szolgálatunk után egy kis megpihenésre vágyunk, ugyancsak fölkapik az állunk, vagy pedig rászorulunk — természetesen csak ott, a hol ilyen van — a szegények menedék házára.

Bizon pedig nagyon szomorú állapot az, ha az embernek a puskát koldusbottal, a vadásztáskát pedig koldus tarisznyával kell elcserélni. Különben hagyjuk el az ilyen gondolatokat, melyektől még a háta is borsószik az embernek.

A jó alkalmat megragadva nagy vonásokban elmondtam pünkösdi országos gyűlésünk történetét és eredményét, melyről a főerdész urnak volt ugyan tudomása, de erdőtanácsos úr még eddig nem is hallott róla s egyuttal átnyújtottam az ott elfogadott alapszabá-

a póstás kisasszonynak? Vagy talán párbajunk kiemenetelét akarod a lapoknak megtáviratozni?

— Egyiket sem a kettő közül, hanem sietek lapunk előfizetését megújítani, mert hiszen szép családomat ennek köszönhetem.

— No, vigye patvar, akkor hát én is előfizetek.

— Mi is! mi is! — kiáltott lelkesedve a négy párbaj segéd.

Ime, így segített meg engem lapunk a családom megalapításában, mit én azzal viszonztam, hogy öt új előfizetőt szereztem neki.

Sebes-Szász.

ADOMÁK.

Száli (haza érkező férjéhez): Most gyűsz haza Dolfi? Edj órát ötöte most!

Dolfi: De már bocsáss meg, kedves Szhalikám, kevesebbet má csak nem ötheti!

lyokat. Az erdőtanácsos úrra az alapszabályok a legjobb benyomást tették s azok minden szakaszát jónak és helyesnek találva, kinyilatkoztatta, hogy testületünket elég erősnek tartja ilyen hatalmas egyesület létesítésére s azt az óhaját nyilvánította, vajha a jóváhagyás ne késné soká s egyesületünk már az 1900-ik évvel megkezdhetné áldásos működését. Ezen kívül még azt is javasolta az erdőtanácsos úr, hogy a mint országos nyugdíj egyesületünk megkezdheti működését, azonnal forduljunk kérvénnyel a törvényhozáshoz, törvényileg való kimondását kérve annak, hogy a hazánkban bárhol alkalmazott minden egyes szakvizsgázott erdőőr legyen köteles az egyesületbe lépni. Végül még arról is kegyes volt biztosítani, hogy vármegyei közigazgatási bizottságunk annak idején egyesületünket a vármegyei erdei alpból megfelelő összeggel segélyezni fogja.

Ime élő példája ez az eset annak, hogy föllebbvalóink sorsukat szívükön hordják, az iránt melegen érdeklődnek s bármikor készek minden javunkra szolgáló igyekezetünkben támogatni, csak legyen olyan is, a ki erre figyelmüket irányítja s támogatásukat kikéri.

Nem kételkedem abban, hogy ott, hol alapszabályaink sorsának már legközelebb eldőlnie kellend, szinte teljes mértékben fogják méltányolni törekvésünket s nem fognak az elé akadályokat gördíteni; hiszen nem óhajtunk mi egyebet, mint a magunk és családaink jólétét előmozdítani már pedig az, hogy lehetőleg hazánk minden gyermeke jólétben legyen, első sorban magának az országnak érdeke. Ha talán alapszabályainkban olyas valami akadna, mi valamelyes aggodalomra adna okot, ezen az egyesület megalakulása után bármikor könnyen segíthetünk némi módosítással.

Most pedig türelmesen várjuk a hívó szót, mely fokozott munkálkodásra fog serkenteni, addig pedig legyen mindnyájunk jelszava az összetartás.

Az összes kartársaknak boldog újévet kívánva vagyok a szerkesztő úrnak

igaz hive
Papp János
hatósági erdőőr
az alakulandó egyesület ideigl. jegyzője.

Különfelek.

Öngyilkos állatok. A Pensylvanian Magazine című amerikai folyóirat két esetet ír le, a melyből szerinte az tűnik ki, hogy az állatok is megteszik, hogy előre megfontolt szándékkal végeztetnek életüknek. Az első öngyilkos-jelölt egy maki, a melyet elszakítottak élete párjától s a mely a fölötti bánatában úgy neki adta magát a busulásnak, hogy napról-napra jobban lefogott. A gazdája végre megunt a rosszkezdű majmot s elhatározta, hogy agyonlöveti. Fölhívatta kocsisát s a makit átadta neki, hogy végezze ki. A kocsis levitte a kertbe a busuló szerelmest s bement a szobába a revolverért. Mig odajárt, a maki meglátott a földön egy kötelet,

fölvette, a nyakára hurkolta s egészen szabályszerűen felkötötte magát egy fára. A második eset egy kutyáról szól, a mely a fölött val bánatában, hogy urnője, uivvel ruháját eltépte, megverte: a Durban-villa kertje előtt elrobogó vasut sineire feküdt s nyugodtan bevárta, mig a vonat átrobogott testén.

Fémfenyű fa. Egy francia vegyész kitalálta, hogyan lehet közönséges fát fémfenyűvé tenni, a nélkül, hogy természetes sajátságaiból veszítene. A fát sulya szerint három vagy négy napon át maró alkálikus oldatban, például kalcinált szódában hagyják, hetvenöt—kilencven fok hőmérsékleten. Erre azonnal kalciumhidroszulfid fürdőbe helyezik, amelybe huszonnégy—harminchat óra mulva a marókálinak oldatát öntik. Ebben a keverékben a fát negyvennyolcórán keresztül hagyják harmincöt—ötven Celsius fok hőmérsékleten. Ebből a leírásból látható hogy az eljárás nehézkes és sok időbe kerül; az eredmény azonban állítólag meglepő. Ha az így készített fát, miután mérsékelt melegben megszáritották, simító vassal fényezik, felületén igen szép fémes fényt kap. Ez a fémfény még jobban érvényesül, ha a fát ólommal, ónnal, vagy cinkkel dörzsölik. Ha erre üveg- vagy porcellán-csiszolóval fényezik, a fa majdnem fémtükörszerűvé válik, ami által famunkákban természetesen igen szép hatás érhető el. E mellett a fa igen szilárd és ellentálló marad.

Szerkesztői üzenetek.

Kolos István urnak, Nyék. Az első negyedévi előfizetés beérkezett. Üdvözlét! **R. A.** urnak, Sztayna. A röpiratot postára adtuk s eddig nyilván kezeihez jutott. Dolgozatát talán lapunk jövő számában közölhetjük, a másakra nézve — mielőtt azt látnók — nem nyilatkozhatunk. Szíveskedjék beküldeni. **Kecsmár János** urnak, Vées. A küldött 2 koronát tévedésből a lap előfizetési díjába számítottuk be, a röpiratot azonban megküldtük, kérjük tehát annak árát pótlólag beküldeni. **Laczkó János** urnak, Bőszénfa. A röpirat ára 2 korona s így még 1 koronát kapunk.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

!! MEGJELENT !!

és 2 korona beküldése után azonnal bérmentve lesz megküldve a

RÖPIRAT

mely kizárólag az erdészeti altiszti személyzet helyzetével foglalkozik. Az érdekes műnek egy erdészeti altiszt asztalán sem szabadna hiányozni.

Előzetések az „Erdészeti Ujság” kiadóhivatalának Szászsebes (Erdély) küldendők.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölteknék.

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjlag megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos úton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.

Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József főherceg udvari szállító. Szerb kir. udvari szállító. A földm. m. kir. ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.